MONTØRFORUM

MEDLEMSBLAD FOR ELEKTROMONTØRENES FORENING - AVD. 113.

N·E·K·F

TEKNOLOGI – VÅR FREMTID

La ikke arbeidsgiverne diktere arbeidsforholdene

2
1991
1. ÅRGANG

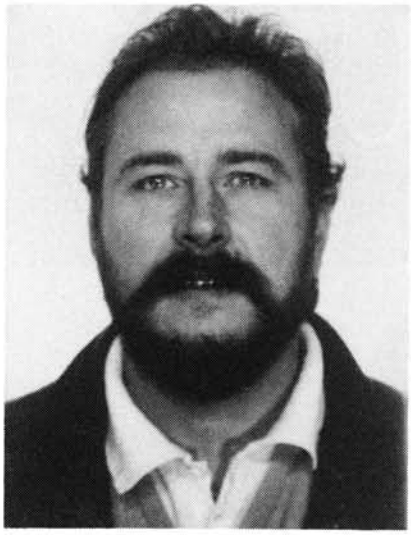

Leder Elektromontørenes Forening avd. 113, Ove Toska.

INNHOLD

Kommentar: EF / EØS ... 3
ABBsolutt mareritt 4
Spekulasjon i arbeidsløshet? 5
Rasering av velferdsstaten 6
Organisasjonsdebatten må føres videre 7
Portrett-forum 8
Landstariffkonferanse i NEKF 10
Distrikts tariff-konferansen 11
Oljevirksomheten framover 12
Fjern ledigheten 13
Vi ser på arbeidsledighets-utvalget 14

Forsidebilde: Oseberg C

LEDER:

Landsoverenskomsten/-Hovedavtalen og arbeidsmiljøloven undergraves av en rekke bedrifter idag.

De siste månedene har vi opplevd at flere bedrifter har benyttet seg av prosjektansettelser/kort-tidsansettelser, der ordinære ansettelser skal brukes (Arb.miljø § 58). I en vanskelig tid med mange ledige spekulerer en del bedrifter idag i slike ansettelsesformer. Kort-siktig økonomisk gevinst er drivkraften — men hvil-ken bedriftskultur vil vokse fram i slike bedrifter der bruk og kast av fagar-beidere blir brukt.

Er det kortsiktig øko-nomisk gevinst — eller et bevisst forsøk på å presse lønningene ned under ta-riff som får EB Ind. & Off-shore til å ansette fagar-beidere som hjelpearbei-dere på Oseberg C — Hook Up. Svaret på dette vil vi nok få etterhvert som sa-ken vokser fram.

Sikkert er det at dette har skapt sterke reaksjo-ner i hele vår organisa-sjon. Reaksjoner som nok vil bli mer synlig framover.

For avdelingsstyret og våre tillitsvalgte i klub-bene er det nå på tide å si stopp til denne utviklin-gen. Der spørsmålet om slike forhold dukker opp *må* dette avvises, og hvis ikke det er nok må det eventuelt settes opp en uenighetsprotokoll på be-driften. Landsoverens-komsten/Hovedavtalen og arbeidsmiljøloven skal følges.

Ha en riktig god som-mer.

Utgitt av: **ELEKTROMONTØRENES FORENING - AVD. 113**
Adr.: Kalfarvei 71 - 5018 Bergen
Tlf. (05) 31 23 70
Ansv. red.: Ove Toska
Redaksjon: Erik Grytdal, Åge Blummenfelt, Ove Toska.
Opplag: 1.800

Sats, repro, trykk:
Prent a.s - Bergen

N·E·K·F

TEKNOLOGI – VÅR FREMTID

KOMMENTAR

EF / EØS

ÅGE BLUMMENFELT

To ord som de fleste har en formening om, men som det kanskje er de færreste som kjenner det helt konkrete innhold av. Eller kanskje det er slik at mange kjenner det konkrete innhold, men velger å bruke andre begreper.

Når det andre nummer av montørforum leses, så er kanskje avtalen om «Europeisk Økonomisk Samarbeid» (EØS) ferdigforhandlet.

På sitt representantskap i August stilte LO en 15 krav til EØS forhandlingene. Krav som etter min mening er viktige.

Krav som

— En økonomisk politikk for full sysselsetting. Eller som det heter: I et fremtidig EØS må full sysselsetting ha samme plass som de fire frihetene i Romatraktaten.
— Statlig innflytelse på og kontroll med eierstrukturen i næringslivet.
— Retten til konsernfaglig samarbeid og medbestemmelse.

Det som er mitt store spørsmål, er om disse kravene er forenlig med det som ligger i bunn av EØS, nemlig de fire frihetene. Også kalt de fire frekkhetene.

Fri bevegelse av kapital.
Fri bevegelse av arbeidskraft.
Fri bevegelse av varer.
Fri bevegelse av tjenester.

Det ser for meg ut som om dette er friheter for bedriftseierne og ikke rettigheter for arbeiderne.

Det ser ut til å bli et EØS som vil gi mere marked og mindre regulering. Vi vil på den måten gi fra oss mulighetene til å styre utviklingen på arbeidsmarkedet. (Hva skal nå vi med den, når den ikke blir brukt?).

LO har reist krav om at fagbevegelsen skal ha innflytelse over avgjørelsene om EØS når bestemmelsene skal tas.

Dette betyr at vi som fagforening er nødt til i løpet av høsten, å ha grundige diskusjoner på EØS avtalen.

Vi kan f.eks. studere den opp mot det handlingsprogrammet som NEKF har vedtatt på sitt landsmøte, hvis EØS avtalen er i tråd med det, kan vi anbefale. Hvis ikke må vi si nei.

ABB SOLUTT MARERITT

ERIK GRYTDAL

E.B. er en representant for storkapitalen. Storkapitalen har makt. Stor makt. E.B.-konsernet har ressurser og vilje til å organisere virksomheten sin slik at den blir mest mulig profittabel. Det betyr tøffe tider for konsernets ansatte. Et eksempel på dette er når faglærte montører i ett installasjonsselskap blir oppsagt, for så å bli prosjektansatte på hjelpearbeiderlønn i et annet. Dette hadde selvsagt ikke vært mulig om installasjonsvirksomheten i E.B.-konsernet hadde vært organisert i ett selskap.

Det som skjedde på Oseberg C er derfor egentlig ikke et spørsmål om tariff, selv om det også har en tariffmessig side. F.eks. kan man si at partene har vært enige. Det er å ta munnen for full. E.B. har selv satt menyen, det er bare å spise. Alle vet at dette er å tråkke på både fagstolthet og økonomi hos dem det gjelder. Alle vet at EB er helt avhengig av disse arbeidstakerne for å ro profitten i land.

Men dypest sett er dette et spørsmål om arbeidsfolks rettigheter i forhold til lovverket, kamp mot storkapitalen og innflytelse i forhold til konsesjonslovgivningen.

Juridisk sett er oppsigelsene i beste fall tvilsomme. Men også tidligere har EB permittert egne montører til fordel for billigere danske montører, senest i forbindelse med Mongstadutbyggingen.

I forbindelse med EB-fusjonen høsten -87 ble det nedsatt flere prosjektgrupper som på såkalt demokratisk vis skulle se på organiseringen av det nye konsernet. Prosjektgruppen som behandlet installasjonsvirksomheten innstilte med 11 mot 1 stemme på ett installasjonsselskap. EB-ledelsen tvang igjennom to. Dette medførte en landsomfattende politisk streik blandt de ansatte, som også stilte krav i samsvar med dette i forbindelse med konsesjonsbehandlingen. En sentral tillitsmann uttrykte det slik til Dagens Næringsliv:

— Når man i dag ikke greier å sysselsette hele arbeidsstokken innen ett selskap, men permitterer i den ene enden og leier inn billig utenlandsk arbeidskraft i den andre, vil det bli verre etter fusjonen.

— Vi frykter at ledelsen vil leie inn billig arbeidskraft fremfor å ta folk fra andre deler av konsernet. Det nye EB-konsernet kommer til å bli et mareritt uten like, med hele 16 egne aksjeselskaper.

For noen er dette marerittet nå blitt virkelighet.

Nå søker hovedinteressenten i EB — ABB — om konsesjon for overtakelse av så godt som resten av EB-aksjene. Ingen må tro at en slik overtakelse reduserer kravene til lønnsomhet innen konsernet.

I en EF/EØS-prosess blir også konsesjonslovgivningen slik den er i dag en saga blott, noe LO har gått imot. Det bør være et tankekors for noen og enhver, for hvor skal man da henge hatten?

Til syvende og sist er det departementet/Stortinget som har siste ordet i konsesjonssaker. Vi får se hva det er verdt.

Kravet må være gjeninntakelse av de oppsagte fagarbeiderne og etterbetaling av lønn. Videre en organisering av installasjonsvirksomheten i tråd med de ansattes krav.

Og dette skulle vi tro . . .

Adm. dir. Kjell Almskog i EB til Dagens Næringsliv - 11. des. 1987:

«Almskog sier også at konsernet til enhver tid vil søke å utnytte de samlede ressurser best mulig ved at man låner ut montører fra det ene selskapet til det andre, etter markedssvingningene.

— Ingen vil bli innelåst innenfor gjerdet i et slikt selskap.

— Kan du gi den sysselsettingsgarantien de krever?

— Ikke sysselsettingsgaranti — men en forsikring om at vi vil gi våre egne ansatte mulighet til å jobbe i det andre selskapet hvis de ikke har jobb der de er.»

Spekulasjon i arbeidsløshet?

I det siste har vi sett enda et utslag av arbeidsgivarsidas kreativitet når det gjeld å undergrave lønns- og arbeidsvilkår. Ledige montører blir ansatt som hjelpemontører og lønna med hjelpemontørlønn. Det er selvfølgelig arbeidsledigheita som gjer dette mulig.

JAN O. ANDERSEN

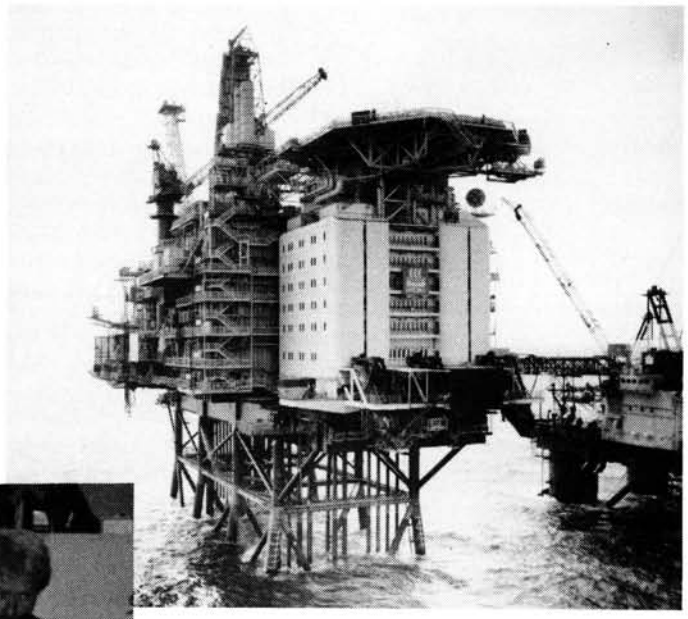

Jan O. Andersen er LO sekretær på Oseberg C.

Den store arbeidsledigheita har mange negative konsekvenser, også for dei som er i arbeid eller får muligheit til å begynne i jobb etter å ha gått ledig.

Det er no ein oppgang i sysselsettinga for våre fag, spesielt innafor oljeretta virksomhet. Men å tru at dette skal føre til fleire faste og trygge arbeidsplasser ser ut til å være en illusjon.

Saman med lov om lønnsplikt under permittering har den store arbeidsledigheten frista arbeidsgivere til å undergrave både faget og avtaleverket for å skaffe seg kortsiktige konkurransefordeler.

Omtrent alle som blir tatt inn i arbeid idag blir ansatt på midlertidige kontrakter. Den viktigste forutsetningen for å få jobb ser ut til å være at en er villig til å godta ei adresse, om aldri så fiktiv, på anleggstad eller utreisestad. Arbeidsmiljølova gir adgang til midlertidige ansettelser når arbeidets karakter tilsier det eller ved vikariat og opplæring. Ansettelsen kan være for et bestemt tidsrom eller for et bestemt arbeid. I forarbeidet til lova er oppføring av bygg nevnt som eksempel der et slikt ansettelsesforhold kan aksepteres.

Det er liten tvil om at dagens praksis har sitt utgangspunkt i et ønske om å omgå oppsigelsesvernet og å kunne flytte folk i mellom anlegg uten å få kostnader med diett og reiser. På et slikt grunnlag er ikkje midlertidige ansettelser lovlig, men det er temmelig umulig å bevise. Det må derfor bli ei viktig oppgave for avdeling og forbund å engasjere seg politisk for å få begrepet «arbeidets karakter» ut av lova, slik at det kun er vikariat og opplæringsstillinger som gir adgang til slike ansettelser.

I det siste har vi sett enda et utslag av arbeidsgiversidas kreativitet når det gjeld å undergrave lønns- og arbeidsvilkår. Ledige montører blir ansatt som hjelpemontører og lønna med hjelpemontørlønn. Det er selvfølgelig arbeidsledigheita som gjer dette mulig.

At enkelte bedrifter så åpenbart velger å «pisse i buksa for å holde varmen» gir grunn til å spørre hvor deres vurderingsevne er. Det de oppnår er å senke prisnivået på egne tjenester og, når alle har gjort det samme, konkurrere på et lavere nivå. Bedriftenes syting over et lavt prisnivå blir temmelig hul, når de sjøl gjør sitt beste for å senke dette nivået ved hjelp av forringa lønnsvilkår for de ansatte.

Det er forståelig at ledige montører søker stillinger som hjelpemontører. De bør allikevel ikkje gjøre det. De som blir ansatt på slike vilkår, må nekte å utføre arbeid som krever sertifikat. Har bedriften bruk for deres kompetanse som montør må de og betale for den.

Husk på en viktig ting; jobbene fins og må utføres uansett. Det er opp til oss å bestemme vilkåra de skal utføres på. Står vi sammen kan vi påvirke utviklinga.

Kampen om fremtidens arbeidsvilkår er ikkje noe vi må forberede oss på avhengig av EF medlemskap eller ikkje. Den kampen foregår nå i hver eneste klubb som møter disse problemstillingene på bedriften.

For hver avtale om reising uten betalt reisetid, for kvar fast ansatt som blir erstatta av en midlertidig og for kvar montør ansatt som hjelpemontør har vi tatt et skritt i gal retning. Summen av de endringer vi nå ser blir et varig endra arbeidsmarked, der lov og avtaleverk spelar en stadig mindre rolle.

Den enkelte klubb kan ikkje stanse denne utviklinga aleine, men vi kan sørge for at det aldri blir lett for bedriftene å gå til slike skritt. Gjennom å bruke Hovedavtalen, skrive uenighetsprotokoller etc, skal vi legge mest mulig kjelker i veien for denne utviklinga.

Avdelinga må i denne situasjonen prioritere konkret hjelp og veiledning til klubbene. Skal vi ha håp om å vinne frem må klubbene støttes og hjelpes. Det blir langt viktigere enn å gå til avisene med regelmessige trusler om slike aksjoner.

Rasering av velferdsstaten — Høyrekreftenes verk?

Atle Teigland er avdelingens nestleder.

Norge er et rikt land — et land som kan skilte i verdenstoppen når det gjelder sosiale goder og velferdstiltak. — Slik fremstiller i alle fall våre fremste politikere virkeligheten.

Folketrygden, sykelønnsordningen, Husbanken, Arbeidsmiljøloven, arbeidsledighetstrygd, full sysselsetting, osv. — Sosiale trygdenett som er bygget opp av et folk med tro på sosial rettferdighet.

De sosiale godene har kun hatt en fiende opp gjennom tidene — «høyrekreftene». Disse egoistiske kapitalistene — med kun en ting for øye — stadig større profitt på bekostning av fellesskapet.

ATLE TEIGLAND

Reduksjon i velferdsgodene

Men verden forandrer seg — også det solide norske samfunn. I den senere tid opplever vi at flere av våre sosiale goder smuldrer opp. Vi får innført en ny permitteringslov som fører til øking av oppsigelser. — Det innføres reduksjoner i folketrygden. — Arbeidsledigheten slår alle rekorder. — Antall tvangsauksjoner på private boliger og private konkurser er rekordhøy. — Det arbeides med å begrense de sosiale rettigheter i Arbeidsmiljøloven osv.

Det må være «høyrekreftene» som har skylden! Slik har det alltid vært. — Det er bare et lite aber med det hele — Arbeiderpartiet sitter med regjeringsmakten! Partiet for arbeidsfolk — partiet som har bidratt til å bygge opp velferdsstaten. I ly av begreper som «økt konkurranseevne» og «tilnærming til Europa», gjennomføres lovendringer og reduksjoner i velferdsgodene.

Viktig med LO i ryggen

Det er godt vi har fagbevegelsen og LO i ryggen — med sine 28 fagforbund og 800.000 medlemmer, representerer vi en maktfaktor i det norske samfunn. Med vår innflytelse har vi mang en gang holdt politikerne i nakkeskinnet.

I disse dager går LO sammen med Arbeidsgiverforeningen (NHO) ut med en felles kampanje for å få redusert sykefraværet. Målet er å få ned sykefraværet med 10% i løpet av 1991. Et godt initiativ hvis målet er å fjerne årsakene til syke-fraværet. En ny rasering hvis målet er å redusere søkelønnsordningen.

Sykefraværet har gått ned — ikke opp!

Gjennom media får vi inntrykk av at sykefraværet har hatt en økning de siste årene. Fremtredende politikere — også AP-politikere — gir oss inntrykk av at sykefraværet er økende og at det av den grunn må settes inn tiltak for reduksjon. Dette er imidlertid rein bløff! NHO's egne statistikker viser at det har vært en generell nedgang i sykefraværet i tiden 1979 til 1990! Dette er imidlertid opplysninger som politikerne ikke finner det hensiktsmessig å gå ut med. I alle fall ikke når det er behov for å skape et annet inntrykk.

Den norske sykelønnsordningen er god. I EF er det bare Luxemburg som kan skilte med lignende ordning. Sykelønnsordningen er en av grunnstenene i vårt sosiale nettverk. En rasering av dagens ordning vil skape enda større sosiale skjevheter.

Hva kan vi gjøre?

Hva kan vi gjøre for å stoppe raseringen av velferdsstaten? For fagbevegelsen er det viktig å vise engasjement. Vi må i større grad tilkjennegi våre synspunkter. Vi må bruke vår innflytelse. Politisk engasjement er nøkkelordet. *Ikke* partipolitisk, men fagligpolitisk! Dette må gjøres både på forbunds-, avdelings- og klubbnivå.

Vi må slutte med å undertrykke våre meninger fordi om de skulle være i stid med et bestemt politisk parti.

Til høsten er det kommune- og fylkestingsvalg. Like før valget er alltid politikerne åpne for debatt og diskusjoner med sine velgere. Uansett hvilket politisk parti du stemmer på — bør du før høstens valg, stille krav og forsikre deg om at «ditt parti» ivaretar dine interesser.

God sommer!

Avdelingsblad

Redaksjonen i Osloavdelingens blad EL-MONTØREN har lest førsteutgaven av MONTØRFORUM og har følgende kommentar:

Redaksjonen har mottatt MONTØRFORUM nr. 1, 1991, 1. årgang. Dette er bladet til Bergensavdelingen i NEKF, et stilig første nummer, men de har selvfølgelig mye å lære. F.eks. av oss. Ellers er det noe befriende med bergensere som skriver, man slipper å irritere seg over talefeilene.

Dette synes vi forsåvidt er greit nok. Men de som nå tror at redaktøren av nevnte blad trådte sine barnesko mellom gråbeingårdene på Oslos østkant, ja de tar selvfølgelig helt feil. For vedkommende er nemlig ekte Askøyværing.

Og siden vår erfaring med østlendinger er slik at de ikke hører forskjell på Bergensere og Askøyværinger så går vel det for det samme.

Nå tror ikke vi at snakkende Bergensere, slik det antydes, er noe problem for Osloavdelingen. Tvert imot. Vår bekymring går derimot på landets øvrige avdelinger som ikke har satset på folk fra nevnte landsdel, og som kanskje av den grunn ikke gir ut eget avdelingsblad?

Organisasjonsdebatten må føres videre

ERIK GRYTDAL

Administrasjonsutvalgets innstilling var den sentrale saken på årsmøtet. Den handler om avdelingens organisasjon. Innstillingen ble også i hovedsak vedtatt, og innebærer på mange måter en milepæl i foreningens historie. Men dersom organisasjonsdebatten ikke fortsetter er jeg redd vi kan komme til å feie problemer under teppet. Saken har også så mange sider at jeg her får nøye meg med å prøve å gi en historisk sammenheng og noen få understrekninger.

Fra foreningen ble stiftet i 1903 og fram til andre verdenskrig har foreningen hatt et høyt antall ledere. Så hyppige har lederskiftene vært at det er nærliggende å tenke seg at arbeidsmengden kombinert med ustabile tider i samfunnet forøvrig, rett og slett har brent ut folk.

I -47 og -48 ble henholdsvis akkordkontrollør og forretningsfører ansatt i foreningen. Begrunnelsen var da nettopp en sterk økning i kontroll- og organisasjonsarbeidet. Men dette må også sees i sammenheng med den politiske utviklingen ellers i samfunnet. Arbeiderpartiets sterke stilling utover på 50-tallet må ha syntes definitiv, og den politiske kampen som hadde engasjert så mange, ble etter hvert avløst av en samarbeidsideologi.

Det er derfor ikke noe særsyn i fagbevegelsen at også vår forening begynte å utvikle byråkratiske trekk. Fagbevegelsen ønsket selv å gjøre seg til en serviceorganisasjon. Denne utviklingen fortsatte også etter arbeiderpartiets storhetstid, og lever til dels ennå, men langt fra i beste velgående. Årsaken er at denne organisasjonsmodellen ikke er i stand til å møte en sterk høyredreining i samfunnet slik vi har sett de seinere årene, med krav om lønnsstopp, privatisering, angrep mot velferdsordninger, avvikling av titusenvis av industriarbeidsplasser og en arbeidsledighet vi ikke har sett maken til etter krigen, etc, etc.

Den omveltningen som skjedde på årsmøtet er derfor et resultat av en historisk prosess, en reaksjon på utviklingen i samfunnet, slik det også fortoner seg i andre fagforeninger. Med bakgrunn i administrasjonsutvalgets innstilling ble det argumentert for større aktivitet og deltakelse fra de tillitsvalgte og medlemmenes side, og mellom linjene forstått en mobilisering til vern om arbeidstakernes hevdvunne rettigheter. En etter min mening riktig strategi.

Innvendingene som ble reist mot at dette ikke ville gå bra, gikk på manglende erfaring/kunnskap hos de tillitsvalgte, økonomiske årsaker, samt at adm. utv. innstilling var planløs.

Disse innvendingene er ikke helt uten poenger. Det som kan være overraskende er at omveltningen skjedde forut for en virkelig grundig organisasjonsdebatt. Årsaken kan være at saken var overmoden og at organisasjonen faktisk mangler den strukturen som skal til for å ta en slik debatt. Kritikken av adm. utv. inst. er derfor riktig i den forstand at organisasjonsdebatten må føres videre.

Av økonomiske årsaker er dette også viktig. Utvalgene er i innstillingen utpekt til å spille en sentral rolle i avdelingen. Vedtaket om egne budsjetter for disse er derfor et skritt i riktig retning. Et avklart organisasjonsmønster gjør det også lettere å foreta de riktige økonomiske disponeringene.

Selve fundamentet i den organisasjonsmodellen som årsmøtet valgte og som nå må debatteres videre, bygger på at medlemmene i størst mulig grad selv er drivkraften i arbeidet. Dette ut fra en erkjennelse av at ikke andre enn medlemmene selv kan skape den framgangen man ønsker. I dette ligger også en begrensning. Ingen kan forvente at alle medlemmer hverken kan eller vil fungere som aktive. Avdelingsledelsens oppgave nå, blir å legge forholdene tilrette for de som er aktive, de som ønsker å bli det, og de som i framtiden kan bli det. Og — aktivitetene må prioriteres etter bevisste valg. Dvs. være målrettet mot de grupper medlemmer man ønsker å engasjere.

Utvalgene er som nevnt tiltenkt en sentral rolle. Dette høres fornuftig ut. Men utvalgene må også klargjøre sin egen rolle innad, og også forholdet til avdelingen som helhet. Dvs. at noen skal dra nytte av det arbeidet de enkelte utvalg utfører. Derfor må det også etableres kanaler/fora for at dette skal virke. Samarbeid, enkelt sagt.

I alle sammenhenger er det viktig at organisasjonsarbeidet er målrettet og resultatorientert.

Det som adm. utv. ikke behandlet, og som alle i den påfølgende debatten gikk utenom, var selve innholdet i det arbeidet avdelingen skal drive.

Og ordet som alle tenkte på, men ingen ville ta i sin munn er — ideologi. Selv om forbundsledelsen ønsker å avgrense seg mot venstre, er det befriende midt oppi all elendigheten at det nå kommer signaler derfra om at denne siden av debatten må styrkes i forbundet. La oss ta disse signalene på alvor i den videre debatten.

Noen stikkord å arbeide ut fra i denne sammenhengen er, som det ble nevnt, et politisk utvalg. Videre er skrivingen av avdelingens historie, kulturarbeid og bladet Montørforum viktige bidrag. Og sist, men ikke minst et studiearbeid med grunnlag i dette.

Ønsket må være at organisasjonsdebatten til sist munner ut i et konkret handlingsprogram som kan peke ut den riktige kursen for avdelingen i årene som kommer.

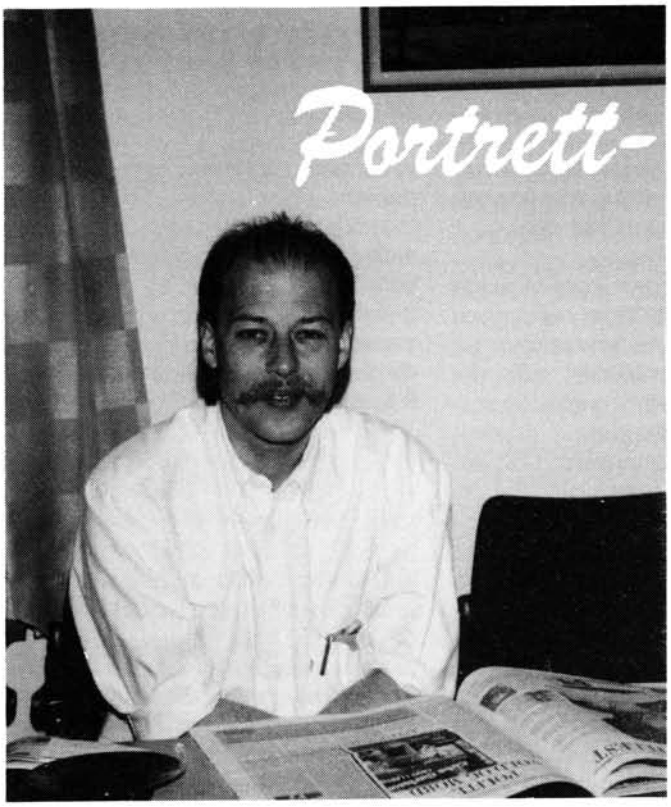

Portrett-FORUM

— Landsstyrerepresentant
— Correador
— Kommunist

Åge Blummenfelt (35)

Tekst og foto: Erik Grytdal

I montørforum hadde vi lyst til å presentere for leserne enkelte personer litt nærmere. Personer med tilknytning til fagbevegelsen eller med et virke som gjør det interessant å se nærmere på. Vi håper at medlemmene vil ha utbytte av en nærmere presentasjon av distriktets leder og representant i landsstyret, og hva han står for.

Åge Blummenfelt som for tiden ukependler til arbeidsplassen på Stord, er ikke av de letteste å få fatt i. Fritidsproblemer er fremmedord for denne montøren fra Landås som vi endelig har fått avtale med i foreningens villa, som forøvrig bærer kjælenavnet K71.

Fagbrevet tok han hos Gran hvor han begynte i lære i -75. Etter seks turer i Nordsjøen for et annet firma havnet han omsider hos Sønnico i januar -81, og har vært der siden.

Han har avgjort oppdaget at det finnes en verden utenfor Landås. Dette preger også interessene til denne aktive 35 åringen. Og for dem som ser etter sammenhenger går det bokstavelig talt en rød tråd mellom hovedinteressen som er politisk arbeid, og interesser preget av fremmede kulturer, og da først og fremst den 3. verden, men også den syd-europeiske.

— Er det en sterk trang til opplevelser som gjør reising, særlig til Syd-Europa og nå seinere til Afrika, til en hovedinteresse?

— Til dels. Jeg klarer ikke å få tilfredsstilt interessen for andre kulturer gjennom å lese meg til det. Jeg føler jeg må være til stede selv for å oppleve hvordan det er.

— Hva er det for galskap som får en elektromontør fra Landås til å la seg jage gjennom Pamplonas gater med seks ville okser i hælene, helt frivillig?

Nå er han litt i villrede, før han øyensynlig får peilet inn hvem som kan ha lekket denne opplysningen.

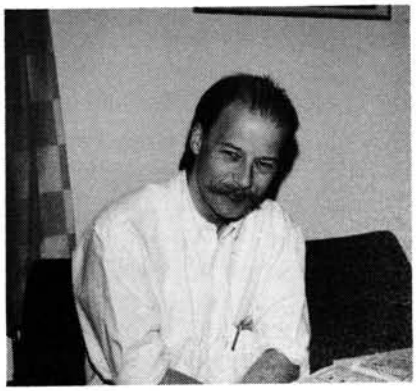

— Jo, det er galskap. En fest, en kollektiv galskap når de ville oksene blir sluppet løs i gatene. El Ensierro som dette kalles er til minne om helgenen San Fermin som en gang i det 11. århundre ble dratt med tau etter ville okser i denne baskiske byen i nord-Spania. Baskerne bruker denne festen til å markere sin egenart gjennom slagordet Si a la Lucha — si al a fiesta — ja til kamp — ja til fest.

Correadorene som deltakerne kalles må følge visse regler for å ta hensyn til hverandre, og farene er sterkt overdrevet. En anledning for folk til å glemme den grå hverdagen, og spennende er det.

Det betviles ikke.

— Fra å være medlem i speiderbevegelsen til å bli medlem i AKP må jo være selve eksemplifiseringen på Det store spranget?

— Noen få ting var avgjørende. Landås var en av de første drabantbyene, og var typiske nye arbeiderstrøk. Familien hadde arbeidertradisjoner, og ungdomsmiljøet ble tidlig på 70-tallet radikalisert der som ellers i landet. Kampen mot EEC spilte inn, og AKP representerte noe helt nytt og spennende for ungdom som følte seg som opprørere.

*— Du har vært leder av Hordaland fylkesparti av AKP fra 90 til 91. **Arbeidernes** Kommunistparti — det*

forplikter, var det derfor du ble valgt, eller var det fordi du tilhører høyrefløyen i partiet?

(Og dermed får undertegnede et terminologisk grunnkurs som går ut på at høyrefløyen omtales som den radikale fløyen, tilsvarende venstre = den konservatige fløyen).

— Først og fremst fordi det var et ønske om å styrke arbeiderprofilen, men også fordi arbeiderne i partiet representerer den radikale fløyen som ønsker å gjøre store forandringer i partiet.

— Er du blitt en gammel sofasosialist siden ungdomspartiet i fylket ikke er på linje med deg?
— Jeg tror ikke det. Det ligger i ungdommens natur at ting må skje fort, ellers blir det dødt. De mangler ofte tålmodigheten til å jobbe eksempelvis to år med samme sak i en fagforening.

— AKP er et parti for spesielt interesserte?
— Ja. For folk som ville noe helt nytt, etterprøve alle gamle sannheter. Men et sted på veien stivnet det til både i form og innhold, og ble etterhvert et parti for folk som hadde anledning til å bruke mye tid og krefter.

— Vanskelig å være AKPer i fagbevegelsen?
— Noen påstår det. Men det har jeg aldri opplevd, men så har jeg aldri oppfatta meg som akkurat det. Inntrykket er at i NEKF, Privat sektor som jeg kjenner, har man valgt personer for det de står for, og ikke p.g.a. partitilknytning.

— Noe gjennombrudd har partiet aldri fått, men på hvilke områder synes du partiet har lyktes?

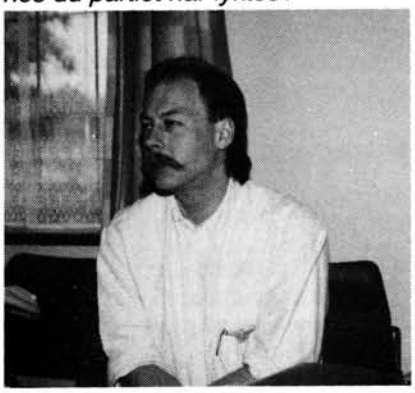

Solidaritet med den tredje verden.

— Sette solidariteten med den tredje verden på dagsordenen.

Dette kommer kontant, og etter litt betenkning kommer resten.

— Vi har fått folk til å stille spørsmål ved hele den moderasjonslinjen som ble innledet ved Harlem Brundtlands nyttårstale -88. Ved å prøve å få folk med på at hver og en av oss hadde en utenlandsgjeld på 14.000 kroner, mante hun til moderasjon. Men resultatet av dette har vært gigantiske overføringer fra arbeidsfolk til næringslivet.

— Innflytelse i fagbevegelsen, særlig i mellomsjiktet hvor du sitter, og avisa Klassekampen må sies å være områder hvor AKP har lyktes ganske brukbart. Tror du virkelig dette hadde vært mulig uten en partimodell som bygger på den demokratiske sentralismen?

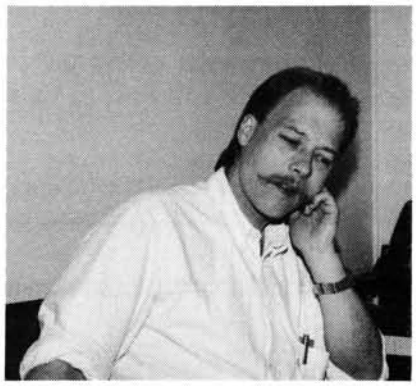

Kanskje, kanskje ikke, kommer det litt resignert fra andre siden av bordet.

— Demokratisk sentralisme er en arv som har fulgt hele den europeiske arbeiderbevegelsen, også LO er preget av dette. Som vedtaksform er demokratisk sentralisme nødvendig og riktig. Men som arbeidsform har den spilt falitt. Det som mangler er kontakt på tvers av organisasjonen.

— Men nå er du klar til å ofre partiets sterkt begrensete suksess i demokratiets navn?
— Ingen av retningene innen arbeiderbevegelsen har nådd sine mål. Arbeiderklassen står i dag like langt fra makten som for hundre år siden.

— AKPs landsmøte i desember strøk (M-L) parentesen bak navnet, proletariatets diktatur, væpna revolusjon og demokratisk sentralisme, — AKP er ikke lenger hva det var?
— Dette var først og fremst et kompromiss for å beholde partiet. Den videre debatten vil følge senere, men jeg er usikker hvilken konklusjon jeg skal trekke av dette m.h.t. partiets framtid. Jeg oppfatter at det var den radikale fløyen som tapte dette landsmøtet.

— Landsmøtet i AKP ga også slipp på den parlamentariske delen av partiet, nemlig RV som nå er blitt en uavhengig medlemsorganisasjon. Er dette noe annet enn stemmefisking med Erling Folkvord som førsteagn?
— Definitivt ja.

Der ringer øyensynlig klokkene på andre siden av bordet, for nå spratt øynene opp og armene kom i bevegelse.

— Det er interessant å merke seg at AKP og RV delte seg i synet på 1.

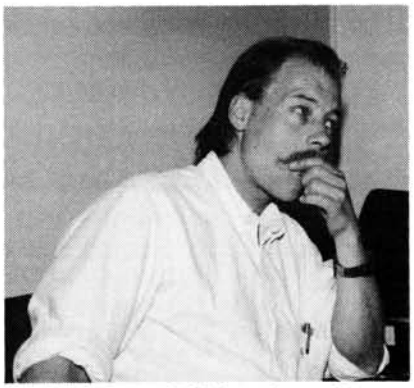

mai i Bergen. **RV kan kanskje utvikle seg til et nytt parti til venstre for SV.**

Det finnes ikke noe parti hvor representanter for arbeiderklassen sitter som ledere. Vårt parlamentariske system er heller ikke tilrettelagt for dette. Tenk bare på hvor vanskelig det er for en elektriker bare å ta en telefon fra arbeidsplassen! Folk i høye stillinger med eget kontor, og intellektuelle som er flinke med ord, har et mye bedre utgangspunkt for å dominere ledelsen av partiene, enn vanlige arbeidsfolk.

— Om debatten om demokratisering i AKP er ny så er debatten om demokratisering av fagbevegelsen en gammel klassiker i LOs snart 100 årige historie. Nå har venstresiden reist debatten pånytt ved bl.a. faglige konferanser, blir vi aldri ferdige med dette?

— Organisasjonsmodellen må utvikle seg på samme måte som samfunnet utvikler seg. For hundre år siden var arbeiderklassen mye mer ensartet både når det gjelder lønns- og arbeidsforhold og ved tilknytning gjerne til store arbeidsplasser. I dag er forskjellene ofte store arbeidstakere imellom. Mens gjennomsnittsarbeideren for femti år siden var mann med kjeledress, er gjennomsnittsarbeideren i dag tobarnsmor med skjørt. Det sies at kvinnene utgjør vel halvparten av arbeiderklassen i dag. Dette må påvirke organisasjonsformen og kravene vil stiller.

— Og hvordan står det så til med demokratiet i vårt eget forbund?
— Bra. Samme hvilke saker som føres er det rimelig bra mulighet for gjennomslag, ihvertfall i privat sektor som jeg kjenner. Andre forbund har problemer med dette har jeg hørt, men slik opplever ikke jeg det i NEKF.

— Er ikke landsstyret slik det er sammensatt og valgt av landsmøtet representativt for det enkelte medlem?
— Jo, forsåvidt. Landsstyremedlemmene blir valgt i distriktene og bekreftes av landsmøtet, men den modellen vi har valgt har to problemer. Et distrikt med 300 medlemmer får like mye å si som et distrikt med

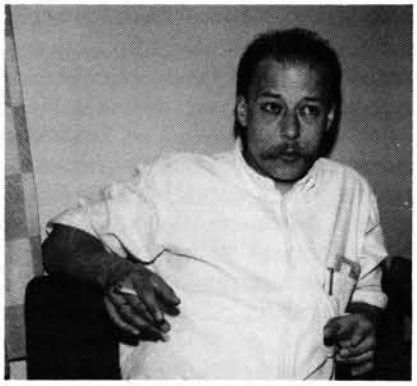

2500 medlemmer. **De store distriktene/foreningene delvis spiller og delvis må spille en nøkkelrolle i forbundet.** Derfor må de også ha en innflytelse som gjenspeiler dette. Ved en representantskapsordning kunne man til en hver tid hatt mulighet til å endre noe på rammene landsmøtet har satt. Endringene i samfunnet er ofte store i løpet av en fireårsperiode, se bare fire år tilbake!

— Er ikke dette en tilsidesettelse av landsmøtet?
— Nei. Landsmøtet kan likevel bare trekke opp de store linjene.

— Landsstyret har vedtatt en ny utvalgsstruktur. Er dette et ledd i en demokratiseringsprosess eller er det bare en nødvendig effektivisering?
— Både og. Det som er viktig er at det er de valgte landsstyremedlemmene som dominerer utvalg og komiteer.

— Du sitter i utvalg som behandler LOK og lønn. Er det stor uenighet blant landsstyrerepresentantene når det gjelder utgangspunktet for hvilke krav som skal stilles?
— Det vet jeg ikke ennå, men personlig tror jeg det er riktig å ta til etterretning det som kommer fram på landstariffkonferansen i Tromsø. Spørsmålet er om ikke etterutdanningskravet og ansettelsesforhold er like viktig. Det hjelper ikke om tariffen er god dersom man plutselig er uten jobb, eller må ta til takke med hjelpearbeiderlønn ved en prosjektansettelse.

Landstariffkonferansen i NEKF 1991

TARIFFOPPGJØRET 1992 ER IGANG

OVE TOSKA

Landstariffkonferansen i NEKF har vært en viktig faktor som rådgivende organ for våre krav til tariffrevisjonene i mange år. Men fra 1987 av ble konferansene prioritert opp fra å være rådgivende og til en mere praktisk utforming av våre tariffkrav. Ved siden av tariffkravene blir også konferansen brukt som en faglig/politisk gjennomgang av vår aktuelle situasjon. Og på denne måten er landstariffkonferansene blitt svært så viktige — ja, faktisk et lite «minilandsmøte» for privat sektor.

Ja, så sterk er interessen blitt for disse konferansene at deltakingen har måttet begrenses, og har idag et tak på vel 120 deltakere. Disse blir fordelt matematisk mellom distriktene etter antall medlemmer. Utfra de tall som er lagt til grunn i år vil D-8 få 21—22 representanter hvorav avd. 113 får ca. 12 representanter. Den endelige fordeling vil skje for distriktene i forbundet og for avdelingene i distriktsstyret.

Nord-Norge for tur . . .

I år skal konferansen arrangeres i Tromsø på Scandic Hotel, Langnes i tiden onsdag 13. nov. 91 til søndag 17. nov. 91.

Programkomiteen for konferansen har allerede vært i sving en stund, og det har vært en høringsrunde i avd./distr. angående temaer for konferansen.

Viktige temaer skal diskuteres . . .

Som foreløpige forslag til temaer var satt opp:

- politisk regnskap etter landstariffkonferansen 1989
- tariffoppgjøret 1991 — framtidsutsikter
- LO år 1993 — organisasjonsdebatt
- internasjonale avtaler
  — arbeid over landegrensene
  — hvordan påvirker EF/EØS våre fag
- normalarbeidsdagen
  — er denne ufravikelig eller forlanger samfunnet rundt oss en oppmyking av denne?
- sysselsettingssituasjonen
- bedriftstilhørighet — fagforeningstilhørighet

Avdelingsstyret har diskutert de aktuelle temaer for konferansen og har i følgende prioritert rekkefølge foreslått:

1. Arbeidsledigheten
2. Arbeid over landegrensene EØS/EF
3. Organisasjonsdebatten i LO
4. Bedriftstilhørighet/fagforeningstilhørighet

Dette er svært viktige temaer for oss alle både i dagens situasjon og i vår nærmeste framtid.

Etter at disse forslagene ble sendt inn har jo og ansettelsesforholdene våre i bedriftene blitt et meget hett tema. Også dette vil jo selvfølgelig komme opp i Tromsø enten som eget tema eller under pkt. arbeidsledigheten.

Etterutdanning i fokus . . .

Tariffoppgjøret i 1992 vil jo selvsagt og bli viet stor oppmerksomhet. Både formen på oppgjøret og de enkelte krav blir det stemt over. Ett krav som nok blir gjenstand for ny debatt er kravet om tariffestet rett til etterutdanning. Dette kravet som skriver seg tilbake til landstariffkonferansen i Bergen i -87 får nok fornyet interesse i diskusjonen om internasjonalisering og økt konkurranse i Norden. Ikke minst er det et interessant krav etter de meget positive signaler til økt kompetanse/etterutdanning som Nelfo's temakonferanse (fagbladet nr. 5/91) viste til.

Hvem reiser . . .

Hvem som skal representere avdelingen i Tromsø vil bli avklart på siste styremøte før ferien. Dette for at representantene tidlig skal få klarsignal og kunne forberde seg. Utvelgelsen skjer av avdelingsstyret etter innsendte forslag fra klubbene.

Forut for landstariffkonferanse planlegges en samling for våre representanter, slik at en kan få gå gjennom temaene og samkjørt våre synspunkter. Skal vi nemlig få gjennomslag for våre standpunkter er dette avgjørende.

Mediautvalget tilbyr klubbaviskurs

En del av klubbene i avdelingen utgir egne klubbaviser. Det er bra, Mediautvalget tegner seg herved som abonnent.

For å styrke dette viktige arbeidet har mediautvalget kontaktet Nils Waag, redaktør i Elektrikeren, for å avholde kurs i det å lage klubbaviser. Dette vil vi prøve å få gjennomført i løpet av året. Sannsynlig varighet er en dag. Kurset vil passe både for dem som allerede utgir klubbavis og for dem som tenker å starte opp. Men også andre interesserte kan melde seg. Klubbene vil bli tilskrevet når opplegget er klart. Interesserte kan også ta kontakt med mediautvalget direkte.

Mediautvalget er også avhengig av en viss nyrekruttering allerede ved neste valg, da en av medlemmene i utvalget har sluttet.

Distrikts tariffkonferansen 1991

ÅGE BLUMMENFELT

Annet hvert år samles de fremste tillitsvalgte i Distrikt 7 og 8 seg til konferanse.

En konferanse som skal forberede grunnen for neste års tariff oppgjør, men som også tar opp andre aktuelle tema.

7. til 9. Januar i år samlet 41 deltakere seg til årets konferanse.

To tema var mye diskutert:

- Fremtidens avlønningsformer
- Hvordan skaffe oss mere innflytelse over samfunnsutviklingen.

Når det gjelder fremtidens avlønningsformer, så var akkorden et hett tema.

Vi har hatt dagens akkordtariff i noen tiår, men etter beretningene fra de enkelte foreningene å dømme så har den utspilt sin rolle. Det er færre og færre som arbeider på den. Det er samtidig et stort ønske om å opprettholde en form for akkord system. Det ble til oppgjøret i -86 utarbeidet en time-estimatavtale. Den ble utarbeidet av NELFO og NEKF. NELFO har hele tiden streket i mot den.

Det var fra forbundsledelsen signalisert at NELFO kan tenkes å akseptere timeestimat hvis vi aksepterer en deling av overskuddet.

Konferansen sa motvillig ja til å akseptere en deling hvis det er eneste mulighet til å få et nytt akkord system.

Det er den gjengse oppfatning at med et akkordsystem, så har vi en unik innflytelse over både lønn og arbeidsvilkår. Dette er ting som arbeidsgiverne ønsker å få vekk, men som vi for enhver pris må forsøke å beholde.

Når det gjelder vår innflytelse over samfunnsutviklingen, så var det et interessant trekk som gikk igjen. Det har lenge vært en tendens blant våre medlemmer at vi må holde oss vekk ifra å engasjere oss politisk.

Alle grupper slo fast at dette ikke holder. Skal vi få økt innflytelse så må vi engasjere oss.

Det var faktisk slik at en av gruppen stilte som forslag at vi burde ha som målsetning at innen noen år, burde vi ha så og så mange ordførere som er elektrikere.

Det nye er at ingen sa noe om at de burde komme fra et bestemt parti.

Det kan sies at konferansen forløp uten den store dramatikken, men konferansen la et grunnlag for tariffarbeidet fremover, samt at slike konferanser styrker samholdet mellom de to distriktene 7 og 8.

Oljevirksomheten framover

Et lyspunkt for mange ledige . . . ?

OVE TOSKA

Den oljerelaterte virksomheten vil bety mye for sysselsettingen vår i årene framover.

For å få oversikt over de oppgavene som skal løses har jeg tatt for meg Faktaheftet 1990 om den norske kontinentalsokkelen som er utgitt av Olje- og Energidepartementet.

Fra dette heftet har jeg sakset en del opplysninger som viser hvilke felt som skal utbygges og hvilke som vurderes utbygd i årene framover.

I tillegg til disse direkte utbyggingsoppgavene kommer økt vedlikehold samt utbygging av Kårstøterminalen i forbindelse med byggingen av ny gassledning til kontinentet.

Videre er det til utbyggingen på Haltenbanken knyttet byggingen av et gasskraftverk og en metanolfabrikk. Gasskraftverket er ment å gi kraft til Hydro's planer om utbygging av aluminiumsverkene på Sunndalsøra og i Årdal.

Vestlandet i fokus . . .

I det hele ser Vestlandet meget interessant ut i årene framover med tanke på arbeidsoppgaver innen oljerelatert og industribaserte virksomheter.

Oppgaver som og vil være interessante for firma utenfor regionen og utenfor Norge. Det er derfor viktig at vi lokalt jobber ekstra mot disse oppgaver slik at vi har den nødvendige ekspertise til disse oppgaver. En viktig opgave her er oppgraderingen av våre elektrikere til de krav utbyggerne ønsker. Dette kan vi få til med en tariffmessig etterutdanning og bruk av AMO- eller BIO-midler. (Arbeidsmarkedskurs - bedriftsopplæring).

Her har vi som fagforeninger en viktig oppgave.

Felt under utbygging:

Felt	Operatør	Produksjonsstart	Investeringer
Sleipner øst	Statoil	1993	ca. 20 milliarder 1989 kr.
Troll fase 1	Statoil/Shell	1996	ca. 26 « «
Snorre	Saga	1992	ca. 30 « «
Draugen	Shell	1993	ca. 11 « «
Brage	Hydro	1994	ca. 9 « «
Troll/Oseberg	Hydro	1991/92	ca. 3,5 « «
Oseberg C	Hydro	1991	ca. ? « «

Felt under vurdering

Felt	Operatør	Utvinnbare reserver
Sleipner vest	Esso/Statoil	ca. 130 mrd. Sm^3 gass + ca. 30 mill. tonn kondensert
Balder	Esso	ca. 35 mill. Sm^3 olje
Troll olje	Hydro	?
Hild	Hydro/BP	ca. 9 mrd. Sm^3 gass
Frøy	Elf	ca. 18—20 mill. Sm^3 olje
Gullfaks sør	Statoil	ca. 30—50 mill. Sm^3 olje + 50—90 mrd. Sm^3 gass
Statfjord øst og nord	Statoil/Saga	ca. 19 og 28 mill. Sm^3 olje
Mime	Hydro	ca. 2,2 mill. Sm^3 olje
Tordis	Saga	ca. 25 mill. Sm^3 olje
Mjølner	Hydro	ca. 10 mill. Sm^3 olje

Haltenbanken

Felt	Operatør	Investeringer	Utv.bare reserver
Heidrun	Conoco/Statoil	ca. 19 mrd. 1989 kr.	120 mill. Sm^3 olje + 46 mrd. Sm^3 gass

Felt	Operatør	Utvinnbare reserver
Njård	Hydro	ca. 40 mill. Sm^3 olje + 8 mrd. Sm^3 gass
Tyrihans	Statoil	ca. 10 mill. Sm^3 olje + 29 mrd. Sm^3 gass
Smørbukk	Statoil	ca. 27 mill. Sm^3 olje + 75 mrd. Sm^3 gass
Smørbukk sør	Statoil	ca. 25 mill. Sm^3 olje + 30 mrd. Sm^3 gass
Midgard	Saga	ca. 109 mill. Sm^3 olje + 15 mrd. Sm^3 kondensat

Tromsøflaket

Felt	Operatør	Utvinnbare reserver
Askeladden	Statoil	75 mrd. Sm^3 gass
Albatross	Hydro/Statoil	55 mrd. Sm^3 gass
Snøhvit	Hydro/Statoil	100 mrd. Sm^3 gass

1 Sm^3 gass = ca. 0.007158 fat råolje eller ca. 11,79 Kwh
1 Sm^3 olje = ca. 6,29 fat råolje
1 fat råolje = ca. 159 liter

Reserver

Det er hittil oppdaget petroleumsreserver tilsvarende ca. 5,2 mrd. t.o.e. (tonn oljeekvivalenter) på norsk kontinentalsokkel. Av dette er ca. 4,46 mrd. t.o.e. påvist sør for Stad.

For hele den norske kontinentalsokkelen anslåes forventede ressurser til 8,7 mrd. t.o.e.

27 prosjekter var godkjent for utbygging på norsk sokkel ved utgangen av 1989. Dette er det samme som ved utgangen av 1988. På det tidspunkt var 20 av disse feltene i produksjon.

Fram til 1. november 1989 har det fra disse feltene blitt produsert totalt 0,76 mrd. t.o.e. petroleum. All produksjon skjer sør for Stad.

Til nå er det kun Draugen som er godkjent for utbygging nord for Stad. Heidrun er til behandling, og 29. mars 1990 ble Brage godkjent for utbygging som det 28 prosjektet på norsk sokkel.

Fra utgangen av 1988 til utgangen av første kvartal 1990, har det, til tross for økt produksjon, funnet sted en netto økning i resterende oljereserver i felt besluttet utbygd nå norsk sokkel. Dette har sin forklaring i tildels betydelige oppjusteringer av reserver, samt beslutningen om å bygge ut Brage. For gass har det funnet sted en nesten ubetydelig netto reduksjon.

Inntekter fra salg av petroleum

Inntektene fra salg av norsk olje og gass nådde sitt til nå høyeste nivå i 1985. Bruttoproduktet (dvs. markedsverdien ÷ vareinnsats) i sektorene petroleumsutvinning og rørtransport var i 1985 knapt 94 mrd. NOK eller omlag 19% av bruttonasjonalprduktet. I 1986 falt prisene sterkt, og bruttoproduktet ble redusert til knapt 56 mrd. NOK, eller ca. 11% av bruttonasjonalproduktet (BNP). I 1987 er bruttoproduktet ca. 10% av BNP, mens den økte til ca. 11% i 1989.

Eksport av petroleum inkludert raffinerte oljeprodukter utgjorde i 1989 ca. 29% av samlet eksport for Norge.

Morten Mjeldheim har gått over i ny jobb, og har derfor sluttet i mediautvalget. Vi takker for innsatsen.

Neste nummer

av Montørforum er planlagt utgitt til jul.

Fjern ledigheten - Bygg Norge

Under årets første mai feiring var det to paroler som sto i fokus for vårt vedkommende.

Det var **Nei til snikinnmelding i EF,** som vi laget sammen med en rekke andre foreninger, og det var **Fjern ledigheten - Bygg Norge** som vi bar som forening.

Årets første mai feiring startet med frokost i Kalfarveien, der vi i tillegg til å spise godt, også hadde litt taler og vi sang noen sanger.

Deretter gikk vi sammen ned til vår samlingsplass på Festplassen.

Årets første mai sies å være et rekordår når det gjelder antall deltakere, men det kan dessverre ikke sies om Elektromontørene sin seksjon. Rundt 10 var vi til felles frokost, og ca. 40 under fanen vår.

Vi synes det er litt skuffende at ikke flere av våre medlemmer fant det bryet verdt å stille opp i årets første mai tog.

Men det går også tog neste år.

Åge Blummenfelt
Ove Toska

Vi ser her seksjonen til Elektromontørenes forening. Foreningens leder Ove Toska går i spissen og bærer fanen.

Vi ser på arbeidsledighetsutvalget

ERIK GRYTDAL

Som vi skrev i første utgaven av Montørforum ville vi se nærmere på enkelte utvalg, og vi har i den anledning snakket med en representant for arbeidsledighetsutvalget, nemlig Jan M. Horgen.

Arbeidsledighetsutvalget ble nedsatt av årsmøtet i 1990 på initiativ av representantskapet. Mandatet var å se på årsakene til ledigheten, og i samarbeid med andre fagforeninger foreslå tiltak overfor ledige medlemmer. Mest konkret var initiativet til en arbeidsledighetskonferanse som det av utenforliggende årsaker ikke ble noe av i første omgang. Årsmøtet i -91 ønsket at dette arbeidet skulle fortsette, og vi ser fram til at dette blir gjennomført i løpet av året.

Det blir bekreftet at mesteparten av utvalgets medlemmer har vært permittert i kortere eller lengre perioder, så helt uten erfaring med problemstillingen er de ikke, selv om den nye permitteringsloven er i ferd med å skape langt mer dramatiske følger for de ansatte i installasjonsbransjen.

Det er et problem for utvalget at det ikke har latt seg gjøre å opprette den kontakten med de arbeidsløse medlemmene som utvalget ønsker. Informasjonen omkring dette kan har vært for dårlig, men utvalget ønsker mer kontakt med arbeidsledige medlemmer.

Utvalget er oppmerksom på viktigheten av å beholde de arbeidsledige som medlemmer nå når de er fritatt for kontingent. Det bør jo også være i det enkelte medlems interesse å påse at dette blir opprettholdt. Det er ikke mange organisasjoner som gir slike medlemsfordeler — gratis.

Arbeidsledighetsutvalget ønsker å skape et opplegg for de ledige slik at de kan aktiviseres. Horgen mener at avdelingen må samarbeide mer aktivt med AOF/AMO for at de ledige på denne måten kan skaffe seg nyttig etterutdanning samtidig som det er en fin måte å aktivisere seg på. Men dette går tregt og man er litt frustrert over at resultatene lar vente på seg.

En massearbeidsledighet på

157.000

er helt uakseptabel

Elektromontørenes Forening, Avd. 113 aksepterer ikke at dette fortsetter. Vi krever at regjeringen straks setter iverk tiltak som fører til betydelige reduksjoner av antallet arbeidsledige.

- Vi krever at offentlig sektor blir styrket. Dette vil være et viktig tiltak for å få ned arbeidsledigheten.
- Tilstrekkelige midler til AMO kurs må bevilges. Oppkvalifisering av ledige må til for å gi oss den kunnskapen vi vil trenge i framtiden.
- Regjeringen må ved flere tiltak stimulere til øket satsning på energiøkonomisering ved å oppruste gamle kraftstasjoner og linje/kabelnettet.
- Regjeringen må satse på rehabilitering av den eldre bygningsmasse og stimulere til økt boligutbygging.
- Vi krever at byggebransjen unntas fra bestemmelsene i lov om lønnsplikt ved permittering.
- Regjeringen må stimulere til å utvikle norsk industri.
- Vi sier nei til privatisering av velferdssamfunnet.
- Regjeringen må øyeblikkelig øke satsene for arbeidsledige.
  - — Dagpengene økes til 3 promille pr. dag
  - — Satsene for barn økes til kr 20,- pr. dag
- Fjerning av 80-ukersregelen

Teknologi - N·E·K·F Vår fremtid

Stand på Torgalmenning

31. januar arrangerte arbeidsledighetsutvalget stand på Torgalmenningen, for å synliggjøre den store arbeidsledigheten innen faget. Åtte personer deltok, fire i hver sin økt på to timer. Kald vind gjorde denne jobben temmelig utrivelig. Det gjorde nok sitt til at få stoppet opp for å diskutere innholdet i løpeseddelen som ble delt ut. Løpeseddelen ble i alle fall mottatt og vi får håpe den ble lest når folk kom inn i varmen.

Innholdet bygget i hovedsak på vedtak som ble gjort på landsmøtet i fjor høst. Om løpeseddelen understreker Horgen at det må bevilges tilstrekkelige midler til AMO-kurs. Når det gjelder rehabilitering og økt boligbygging er det avgjørende at regjeringen sørger for en nedgang i boligrenten. Også dagpengesatsene ved ledighet er for lave, spesielt er satsen for barn som forsørges (kr. 6,- pr. dag), en skam.

Alt i alt var erfaringen med stand positiv og en gjentagelse er det ingen motforestillinger mot. En del nyttige lærdommer ble også gjort. Bakgrunnen for standen var Osloavdelingens aksjonsuke mot arbeidsledigheten, som tidligere er omtalt i Elektrikeren. Gjennomføringen skjedde derfor så fort at det ikke ble tid til en skikkelig planlegging. Mobilisering av arbeidsledige deltakere samt forholdet til mediene ble derfor skadelidende under dette. Likevel, saken ble omtalt i Bergens Tidende, i tillegg til at en av nærradioene tok kontakt for intervju.

Fra venstre: Atle Jan Larsen, Jan M. Horgen. Til høyre: Jarle Agdal.

Foto: Øyvind Andersen.

RETURADRESSE:
ELEKTROMONTØRENES FORENING
KALFARVEI 71
5018 BERGEN

AVDELINGENS STYRE OG UTVALG

STYRET

Avdelingsleder:	Ove G. Toska, Sønnico
Nestleder:	Atle Teigland, Aker Elektro
Sekretær:	Jan M. Horgen, P & G
Styremedlem:	Åge Blummenfelt, Sønnico
Styremedlem:	Walther Berg, EB - IO
Styremedlem:	Hans Lundevall, EBI, Førde
Styremedlem:	Atle Jan Larsen, Div. medl.
Suppleant:	Jan Skjerve, M. O. Mølster, Voss
Suppleant:	Torunn Hilde Nesse, M. O. Mølster, Voss
Suppleant:	Jonny Romarheim, Siemens

ADMINISTRASJONEN

Kalfarvei 71
Telefon 31 23 70

Forretningsfører:	Martin J. Rasmussen
Akkordsekretær:	Asbjørn Bratland
Sekretær:	Karin Gjesdal
Kontorfullmektig:	Lillian Hannisdal
Kontorfullmektig:	Liv Berge
Kontorfullmektig:	Le Hang Nguyen

Arbeidsledighetsutvalg:
Jan Henrik Larsen, EB- IO
Johnny Romarheim, Siemens
Jan M. Horgen, P & G
Gunn E. Bjorøy, Sønnico
Erik Risholm, Aker Elektro
Åge Blummenfelt, Sønnico

Mediautvalg:
Stein E. Gjelstad, Div. medl.
Erik Grytdal, EBI
Åge Blummenfelt, Sønnico
Ove G. Toska

Oljeutvalg:
Jan O. Andersen, Aker Elektro
Trond Tysse, Siemens
Harald Bøe, Aker Elektro
Knut Karlsen, Ulstein Elektro
Tom Egil Flata, EB - IO
Hans T. Lundvall, EBI, Førde
Asbjørn Bratland, Avd. 113

Studieutvalg:
Erik Risholm, Aker Elektro
Gunn E. Bjorøy, Sønnico
Lars Arne Kolås, Helland Elektro
Jan Henrik Larsen, EB - IO
Jonny Romarheim, Siemens

Tariffutvalg:
Odd A. Hansen, EBI
Arvid Pettersen, P & G
Åge Blummenfelt, Sønnico
Gunnar Røssland, Siemens
Asbjørn Bratland, Avd. 113
Ove G. Toska, Sønnico

Budsjettkomite:
Alf Knudsen, EBI
Svein Thorgersen, Siemens
Atle Teigland, Aker Elektro
Martin J. Rasmussen, Avd. 113.

Kontrollkomite/ Tariffgebyr:
Ove G. Toska, Sønnico
Svein Thorgersen, Siemens
Walther Berg, EB IO
Asbjørn Bratland, Avd. 113.

Valgkomite:
Stig H. Arntzen, Elektromasjon A/S
Jan O. Andersen, Aker
Svein M. Østensen, Hatvik
Martin J. Rasmussen, Avd. 113.
Torunn Hilde Nesse, Holen Inst.

REPRESENTANTER:

AOF's representantskap
Leder i studieutvalget
Styrets medlem i studieutvalget

Folkets Hus Fond
Kåre Bjordal, Svein Hatvik
Arne Michelsen, Siemens

Norsk Folkehjelp
Torild Gudim, EBI, Bergen
Harald Samuelsson, P & G

Samorg. Repr.skap
Ove G. Toska, Sønnico
Vara: Walther Berg, EB IO
Åge Blummenfelt, Sønnico
Vara: Erik Risholm Aker Elektro

Styret i Kalfarvei 71
Olaf Gjesdal, Siemens
Åge Grødem, Bedr.elektrikerne

REVISORER:
Helge Lægreid, EB Inst.
Arne Michelsen, Siemens
Olaf Gjesdal, Siemens
Svein Østensen, Svein Hatvik